

“Hoe minder geheimen hoe beter”

Het mediërend effect van ouder-kind conflicten op de relatie tussen disclosure en externaliserend probleemgedrag bij jong adolescenten

Thesis

Master's thesis

Master's program in Clinical Child, Family and Education Studies
(Course code 201600201)

2016 – 2017

Universiteit Utrecht

Student: Jolijn van den Abbeelen

Student number: F132461/5624509

Supervisor: Joyce Akse

Second assesor: Gerdientje Danner - Vlaardingerbroek

Date: 26-5-2017

Number of words: 4481

*We zijn volwassen denken we, vergeten
alleen te vertellen over vriendjes, roosters
slechte cijfers en de wereld onder ons bed
waar weessokken en studieboeken
een eigen level leiden, als moeders
onze kamers binnen komen schuiven we
steeds meer vergeten spullen onder ons bed
zoals volwassenen vergeten dat ze pubers waren
en alle eerste keren eerste keren zijn.*

*Luister naar elkaar en onthoud:
hoe minder geheimen
hoe leuker het is.*

Voorwoord

Deze masterthesis is geschreven in het kader van de Master Clinical Child, Family and Education Studies van de Universiteit Utrecht. Het schrijven van deze master thesis was een zeer leerzaam maar lastig proces, wat uiteindelijk heeft geleid tot dit eindproduct! Er zijn veel personen die mij tijdens dit proces geholpen, gesteund en aangespoord hebben, waarvan ik er enkele persoonlijk wil noemen. Ten eerste wil ik mijn thesis begeleidster Joyce Akse hartelijk danken voor haar flexibiliteit, zeer duidelijk feedback en toewijding. Ten tweede gaat mijn dank uit naar mijn vriendin Froukje, voor het gedicht op de eerste pagina en haar relativerend vermogen als ik het overzicht even kwijt was. Ten slotte wil ik mijn lieve vriendin Moniek bedanken, voor haar steun en vertrouwen in mij.

Jolijn van den Abbeelen, mei 2017

Abstract

Background: In the current study there is examined how much and on which manners parents are informed on what their child is doing, where he/she is and if there is a relation between this parental knowledge and behavioural problems among young adolescents. Three ways on which parents receive information about the activities of the young adolescent are, Disclosure: the child tell them spontaneously, without any prompting where they are and with whom. Solicitation: parents ask their children for the information. Parental control: parents impose rules and restrictions on their children's activities. Also the possible mediation model will be examined, where the relation between disclosure and solicitation on behaviour problems is mediated through parent-child conflicts. *Method:* Data for this study came from the second consecutive annual measurements of 327 adolescents participating in an ongoing longitudinal study on "CONflicts And Management Of RElationships" (CONAMORE).

Results: The results shows that disclosure has the largest predictive value on parental knowledge and solicitation has the least predictive value. In addition, disclosure and solicitation appear to be related to externalizing behavioural problems. The relationship between disclosure and externalizing behavioural problems appears to be mediated by parent-child conflicts. *Discussion:* This means that the knowledge parents have about the adolescent's activities is mainly obtained from the adolescent telling from itself and not because parents ask for it. In addition, the relationship between more telling from the adolescent to the parent and the development of less behavioural problems of adolescents appears to be caused by the fact that higher levels of disclosure cause fewer parent-child conflicts. And less parent-child conflict resulted in less behavioural problems.

Samenvatting

Achtergrond: In dit onderzoek wordt bestudeerd hoeveel- en op welke manieren ouders meekrijgen wat hun kind doet, waar het is en of er een relatie is tussen deze kennis en gedragsproblemen van de jonge adolescent. Drie manieren waarop ouders informatie verkrijgen over de activiteiten van de jonge adolescent zijn, Disclosure: kinderen vertellen uit zichzelf wat ze gedaan hebben, waar ze waren en met wie; Sollicitatie: ouders vragen naar wat hun kinderen gedaan hebben; Ouderlijke controle: ouders leggen hun kinderen regels en beperkingen op. Daarnaast wordt gekeken of ouder-kind conflicten de relatie tussen disclosure en sollicitatie op gedragsproblemen bij de jonge adolescent medieert. *Methode:* Er is gebruik gemaakt van de gezinssteekproef van de tweede meetronde van het longitudinale onderzoeksproject “CONflicts And Management Of RElationships” (CONAMORE). 327 adolescenten en hun ouders hebben de vragenlijsten ingevuld. *Resultaten:* Uit de resultaten blijkt dat disclosure de grootste voorspellende waarde heeft op ouderlijke kennis, sollicitatie heeft de minst voorspellende waarde. Daarnaast blijkt disclosure en sollicitatie gerelateerd te zijn aan externaliserende gedragsproblemen. De relatie tussen disclosure en externaliserende gedragsproblemen blijkt gemedieerd te worden door ouder-kind conflicten. *Discussie:* Dit betekent dat de kennis die ouders hebben over de bezigheden van de adolescent voornamelijk komt van het uit zichzelf vertellen van de adolescent en niet doordat ouders ernaar vragen. Daarnaast blijkt de relatie tussen het meer uit zichzelf vertellen van de adolescent aan de ouder en het ontwikkelen van minder gedragsproblemen van de adolescent, wordt veroorzaakt doordat hogere mate van disclosure zorgt voor minder ouder-kind conflicten en minder ouder-kind conflicten resulteert in minder gedragsproblemen

Introductie

Lange tijd werd ervan uit gegaan dat ouders probleemgedrag van adolescenten konden voorkomen door het geven van begeleiding en het hebben van controle over adolescenten. De laatste jaren is er echter een verandering merkbaar over deze aanname en wordt er meer gekeken naar de dynamische interactie tussen de ouder en adolescent. De focus ligt nu meer op hoe het gedrag van de adolescent invloed kan hebben op de opvoeding van ouders en welke ouderlijke gedragingen meer of minder bevorderlijk zijn voor de ontwikkeling van het gedrag van de adolescent (Crocetti et al., 2016). In deze studie wordt er gesproken over gedragsproblemen, met deze term wordt externaliserend probleemgedrag bedoeld. Met externaliserend probleemgedrag wordt gedrag bedoeld dat storend is voor de omgeving. Zoals; agressief gedrag, pesten en delinquent gedrag (Junger, Mesman, & Meeus, 2003).

Ouderlijke Monitoring

Ouderlijke monitoring (*parental monitoring*) is de laatste decennia veel onderzocht op het effect ervan op het gedrag van adolescenten en blijkt een voorspeller te zijn van gedragsproblemen bij adolescenten. (Bendezú, Hurley, McMahon, Pinderhughes, & Racz, 2016; Ganiban et al., 2015; Arria et al., 2008). De term ouderlijke monitoring wordt gedefinieerd als ‘een opvoedingsvaardigheid van ouders waarbij zij toezicht houden en kennis hebben over de bezigheden van het kind’ (McMahon & Racz, 2011; Ksinan & Vazsonyi, 2016). Deze definitie veronderstelt dat ouderlijke monitoring kan worden toegepast door ouders (Kerr & Stattin, 2000). Gebleken is echter dat ouderlijke monitoring niet de juiste term is die past bij wat de term impliceert. De onderzoeken naar ouderlijke monitoring meten namelijk de kennis van ouders over de bezigheden van het kind, met vragen als “weten je ouders, -wie je vrienden zijn? - waar je ‘s nachts bent? -hoe je je geld uitgeeft? –wat je doet met je vrije tijd?”. Daarom is ‘ouderlijke kennis’ een term die beter past dan ouderlijke monitoring.

Ouderlijke Kennis

De kennis die ouders hebben over de activiteiten van het kind, wordt volgens Kerr en Stattin (2000) verkregen op drie manieren: (1) Disclosure: kinderen vertellen uit zichzelf wat ze gedaan hebben, waar ze waren en met wie; (2) Sollicitatie: ouders vragen naar wat hun kinderen gedaan hebben; (3) Ouderlijke controle: ouders leggen hun kinderen regels en beperkingen op. De mate van ouderlijke kennis is afhankelijk van deze drie factoren (Kerr & Stattin, 2000). Ouderlijke kennis of ouderlijke monitoring kan daarom in onderzoeken niet als losstaande factor worden gebruikt om het effect ervan op gedrag te onderzoeken.

Disclosure en Gedragsproblemen

Uit verschillende onderzoeken komt naar voren dat disclosure de grootste voorspeller is voor de mate van ouderlijke kennis en wanneer de jonge adolescent meer uit zichzelf vertelt aan ouders, vertonen zij in mindere mate gedragsproblemen (Kerr & Stattin, 2000; Branje, Keijsers, Meeus, & VanderValk, 2010; Keijsers, 2016). Tijdens de overgang van kind naar adolescent vertelt de jonge adolescent steeds minder aan de ouder over wat zijn bezigheden zijn (Keijsers, & Poulin, 2013). De jonge adolescent is op zoek naar autonomie, onafhankelijkheid en krijgt meer behoefte aan privacy. In deze periode heeft hij steeds meer geheimen voor zijn ouders en houdt steeds meer informatie achter over wat hij in zijn vrijetijd doet (Keijsers, Branje, Frijns, Finkenauer, & Meeus, 2010; Finkenauer, Engels, & Meeus, 2002). Tijdens deze overgang van kind naar adolescentie is er ook een piek te zien in gedragsproblemen en criminaliteit bij de adolescent (Moffitt, 1993; Engels, Finkenauer, & van Kooten, 2006; Frijns, Finkenauer, Vermulst, Engels, 2005).

Ontwikkeling van Gedragsproblemen

Volgens Moffitt's (1993) benadering zijn de gedragsproblemen die adolescenten laten zien passend bij een normale ontwikkeling. Normale gedragingen voor een jonge adolescent zijn bijvoorbeeld het experimenteren met alcohol en drugs; problemen met autoriteiten en incidenteel spijbelen. Er is sprake van externaliserend probleemgedrag wanneer de adolescent problemen heeft door alcohol of drugs, oppositionele gedragsproblemen vertoont, met justitie in aanraking komt of bij schooluitval (De Lange et al., 2015).

Moffitt (1993) beweert dat alleen wanneer het kind vanaf de jonge kinderjaren probleemgedrag vertoont en dat doorzet tot in de adolescentie er grotere kans bestaat dat deze gedragingen ook na de adolescentie zullen voortduren. Echter is er bewijs dat probleemgedrag dat pas ontstaat tijdens de adolescentie zich ook voortzet na de adolescentie (Odgers et al., 2008; Roisman, Monahan, Campbell, Steinberg, & Cauffman, 2010). Dus zowel jonge kinderen met probleemgedrag dat zich voortzet tot na de adolescentie, als probleemgedrag dat ontstaat tijdens de adolescentie kunnen beide zorgelijk zijn voor de ontwikkeling van probleemgedrag tijdens de volwassenheid (Althoff, Ende, Hudziak, Kuny-Slock, & Verhulst, 2014; Diamantopoulou, Ende, Meurs, Reef, & Verhulst, 2011; Liu, 2004; Oberwittler, 2007).

Sollicitatie en Ouderlijke Controle op Gedragsproblemen

Over de relatie van sollicitatie en ouderlijke controle op gedragsproblemen is nog geen consensus bereikt in de literatuur (McMahon, & Racz, 2011; Keijsers, 2016). In een aantal studies wordt geen associatie gevonden (Kerr & Stattin, 2010; Branje et al., 2010) terwijl in een andere longitudinale studie wel een relatie wordt gevonden tussen het vragen van ouders

naar de bezigheden van hun kind en het opleggen van regels voor hun kind als voorspeller voor gedragsproblemen (Willoughby, & Hamza, 2011). Wat opmerkelijk is aan de resultaten van deze studies is dat wanneer ouders regels en beperkingen oplegde voor hun kind dat de adolescent minder gedragsproblemen liet zien (Willoughby, & Hamza, 2011). Maar wanneer ouders meer vragen naar de bezigheden van hun kind liet de adolescent meer gedragsproblemen zien (Willoughby, & Hamza, 2011). De toename van gedragsproblemen wanneer ouders vragen naar de bezigheden van de adolescent is een gevolg van de zoektocht van de adolescent naar autonomie en de behoefte aan privacy, waardoor hij minder aan de ouder wil vertellen. Het vragen van de ouder naar zijn bezigheden kan als bemoeizuchtig worden ervaren. Hierdoor ontstaan meer conflicten tussen de ouders en de adolescent (Hawk, Keijsers, Hale, & Meeus, 2009). Veel ouder-kind conflicten kunnen vervolgens weer leiden tot meer probleemgedrag bij de adolescent (Branje et al., 2009; Giordano et al., 2011; Sentse, & Laird, 2010; Smetana, 2010).

Ouder-Kind Conflicten en Probleemgedrag

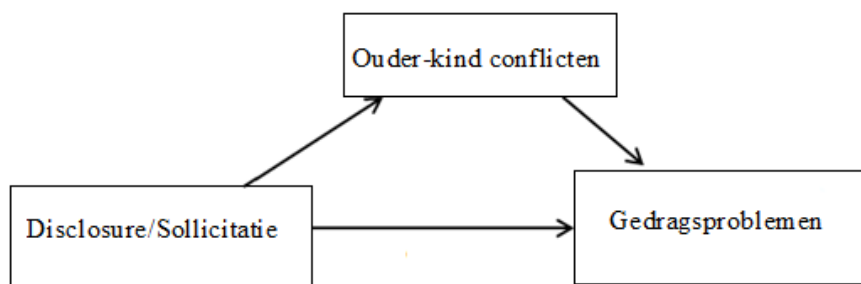
De jonge adolescent heeft naast de behoefte aan privacy, onafhankelijkheid en autonomie, in deze periode ook steeds meer geheimen voor hun ouders en houden steeds meer informatie achter over wat ze in hun vrijetijd doen (Keijsers, Branje, Frijns, Finkenauer, & Meeus, 2010). Geheimhouding heeft een negatief effect te hebben op het onderling vertrouwen en begrip. Hoe meer geheimen de adolescent heeft voor zijn ouders, hoe slechter de ouder-kind relatie wordt (Keijsers et al., 2010). Het verkrijgen van meer privacy en het hebben van geheimen van de adolescent voor zijn ouders leidt ook tot meer ouder-kind conflicten (Hawk et al., 2009).

Conflicten, gedefinieerd in termen als meningsverschillen en openlijke opstandige gedragingen, dragen bij aan het streven naar autonomie bij adolescenten (Boyer, Scott, & Nelson, 2015; Branje, van Doorn, van der Valk, & Meeus, 2009; Smetana, 2005). Maar langdurige ouder-kind conflicten zorgt voor een groter risico op gedragsproblemen bij de adolescent (Branje et al., 2009; Giordano, Johnson, Longmore, & Manning, 2011; Sentse, & Laird, 2010; Smetana, 2010). Andersom leiden gedragsproblemen van adolescenten weer tot meer ouder-adolescent conflicten (Branje et al., 2009; Giordano et al., 2011; Sentse, & Laird, 2010; Smetana, 2010). Het steeds minder vertellen van de adolescent aan de ouder heeft dus meer gedragsproblemen en ouder-kind conflicten tot gevolg, daarbij resulteren meer ouder-kind conflicten ook in meer gedragsproblemen bij de adolescent.

De vraag die in deze studie centraal staat is: Welk effect hebben disclosure, sollicitatie en ouderlijke controle op ouderlijke kennis in relatie tot gedragsproblemen bij jong adolescenten en medieert ouder-kind conflicten deze relatie? In lijn met de bevindingen van Kerr en Stattin (2000) zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. In welke mate voorspellen disclosure, ouderlijke controle en sollicitatie de ouderlijke kennis? Er wordt verwacht dat disclosure de grootste voorspeller is en sollicitatie de minst voorspellende waarde heeft voor ouderlijke kennis (Branje et al., 2010; Keijsers, 2016; Kerr, & Stattin, 2000; Willoughby, & Hamza, 2011).

2. Wordt de relatie tussen disclosure en gedragsproblemen gemedieerd door ouder-kind conflicten? (Figuur 1) Verwacht wordt dat de relatie tussen disclosure en gedragsproblemen wordt gemedieerd door ouder-kind conflicten. Dit komt voort uit eerdere onderzoeken, waaruit blijkt dat disclosure negatief gerelateerd is aan gedragsproblemen (Branje et al., 2010; Keijsers, 2016; Kerr & Stattin, 2000). Afname van disclosure leidt tot meer ouder-kind conflicten (Hawk, Keijsers, Hale, & Meeus, 2009) en meer ouder-kind conflicten leidt tot meer gedragsproblemen (Branje et al., 2009; Giordano et al., 2011; Sentse, & Laird, 2010; Smetana, 2010).

Figuur 1. Mediatie model van ouder-kind conflicten tussen disclosure en sollicitatie op gedragsproblemen.

3. Wordt de relatie tussen sollicitatie en gedragsproblemen gemedieerd door ouder-kind conflicten? (Figuur 1) Verwacht wordt dat de relatie tussen sollicitatie en gedragsproblemen wordt gemedieerd door ouder-kind conflicten. Dit komt voort uit eerdere onderzoeken, waaruit blijkt dat sollicitatie positief gerelateerd is aan gedragsproblemen (Willoughby, & Hamza, 2011). Sollicitatie leidt tot meer ouder-kind conflicten (Hawk et al.,

2009) en meer ouder-kind conflicten leidt tot meer probleemgedrag (Giordano et al., 2011; Sentse, & Laird, 2010; Branje et al., 2009; Smetana, 2010).

4. Is ouderlijke controle gerelateerd aan probleemgedrag? Verwacht wordt dat ouderlijke controle negatief gerelateerd is aan probleemgedrag (Willoughby, & Hamza, 2011).

Methode

Steekproef

Data van deze studie komen uit de gezinssteekproef van de tweede meetronde van het longitudinale onderzoeksproject “CONflicts And Management Of RElationships” (CONAMORE; Meeus et al, 2006). Dit is een longitudinale studie naar Nederlandse adolescenten waarbij de relaties tussen de ouders, leeftijdsgenoten en hun emoties en gedragingen onderzocht worden. De deelnemende adolescenten waren studenten van 12 middelbare scholen in de provincie Utrecht. De vragenlijsten over ouderlijke monitoring, conflicten en probleemgedrag werden ingevuld door 327 adolescenten en hun ouders. Hiervan zijn 155 jongens (48.3%) en 166 meisjes (51.7%). De gemiddelde leeftijd van de adolescenten in het onderzoek is 13;3 (SD = .510).

Procedure

Voor de verzameling van gegevens ontvingen zowel de adolescenten als hun ouders een brief met informatie over de studie waarvan minder dan 1% besloot niet deel te nemen. Alle deelnemers ondertekenden het toestemmingsformulier. De adolescenten vulden op 2 momenten vragenlijsten in: onder schooltijd en tijdens huisbezoek. Tijdens de huisbezoeken vulden de ouders ook de vragenlijsten in. Deelnemers ontvingen compensatie in de vorm van een geldbedrag na het invullen van de vragenlijsten.

Meetinstrumenten

Ouderlijke monitoring werd gemeten met een Nederlandse vertaling van de negen vragen van Kerr en Stattin (2000) op een 5-punts Likertschaal (1: nooit; 5: vaak). Vragen voor de adolescenten waren onder andere: “weten je ouders: wat je in je vrije tijd doet? Wanneer je een tentamen hebt op school? Waar je je geld aan uitgeeft?” De interne consistentie is $\alpha = .75$. De drie verschillende manieren, waarop ouders informatie verkrijgen over de bezigheden van hun kinderen, zijn disclosure, sollicitatie, ouderlijke controle. Deze concepten werden alle vier meegenomen in deze studie.

Disclosure werd gemeten met een Nederlandse vertaling van de zes vragen van Kerr en Stattin (2000) op een 5-punts Likert schaal (1: nooit; 5: vaak). Vragen voor de

adolescenten waren onder andere: “Praat je thuis hoe het met je gaat bij de verschillende vakken op school? Vertel je je ouders spontaan over je vrienden (met welke vrienden je omgaat en hoe ze aankijken tegen en denken over dingen)? Vertel je gewoonlijk hoe het op school was als je thuiskomt (bijv. hoe je toetsen gemaakt hebt, je relatie met leerkrachten enz.)?” De interne consistentie is $\alpha = .74$

Sollicitatie werd gemeten met een Nederlandse vertaling van de zes vragen van Kerr en Stattin (2000) op een 5-punts Likert schaal (1: nooit; 5: vaak). Vragen voor de adolescenten waren onder andere: “Hoe vaak praten je ouders met je vrienden als ze bij je thuis zijn (vragen wat ze doen of wat ze denken of voelen over verschillende dingen)? Hoe vaak zijn je ouders gedurende de laatste maand een gesprek met je begonnen over je vrije tijd? Hoe vaak beginnen je ouders een gesprek over dingen die op een normale schooldag gebeurd zijn?” De interne consistentie is $\alpha = .67$

Ouderlijke controle werd gemeten met een Nederlandse vertaling van de zes vragen van Kerr en Stattin (2000) op een 5-punts Likert schaal (1: nooit; 5: vaak). Vragen voor de adolescenten waren onder andere: “Heb je toestemming van je ouders nodig om weg te gaan op een doordeweekse avond? Eisen je ouders altijd dat je hun zegt waar je ’s avonds bent, met wie je bent en wat jullie gaan doen? Eisen je ouders dat je hen vertelt hoe je je geld besteedt?” De interne consistentie is $\alpha = .77$

Het concept **Conflicten** werd gemeten met een Nederlandse vertaling van de Interpersonal Conflict Questionnaire (Laursen, 1993). Een 34-tal vragen op een 5-punt Likert schaal (1: nooit; 5: vaak) werden beantwoord. Zowel vaders als moeders vulden deze vragenlijst in over de conflicten die ze hadden met hun eigen kind. De vragenlijst begon met een korte instructie: “Geef aan hoe vaak u conflicten heeft gehad in de laatste week met uw kind over de onderwerpen die hieronder staan”. De onderwerpen waren onder andere: Vervoer, meerijden, fiets of auto gebruiken. Geld of waardevolle dingen. Te weinig of juist teveel thuis zijn. (Tafel)manieren, onbeleefdheid. De interne consistentie is $\alpha = .97$ (vader) en $\alpha = .94$ (moeder). De interne consistentie van de vragenlijsten samengevoegd is $\alpha = .97$

Het concept **externaliserend probleemgedrag** werd gemeten met 2 vragenlijsten; agressie en delinquentie.

- Agressie werd gemeten met een Nederlandse vertaling van The Direct and Indirect Aggression Scales (Bjorkqvist, Lagerspetz, & Osterman, 1992). De adolescent beantwoordde 17 vragen op een 4-punts Likert schaal (1: nooit; 4: vaak). Deze vragen werden alleen aan de adolescent gesteld. Vragen zoals: “Ik

sla of schop andere personen. Ik scheld andere uit. Ik vertel roddels over andere als wraak. Ik zegt tegen andere dat ze niet met een bepaald persoon mogen praten.” De interne consistentie is $\alpha = .82$.

- Delinquentie werd gemeten met vragenlijst van Baerveldt, van Rossem, en Vermande (2003). De adolescent beantwoordde 16 vragen op een 4-punt Likert schaal (1: nooit; 4: meer dan vier keer). Vragen zoals: “ik heb een fiets gestolen, ik heb opzettelijk iets stuk gemaakt op straat gedurende de afgelopen 12 maanden.” De interne consistentie van de delinquentievragenlijst is $\alpha = .81$. De interne consistentie van de samengevoegde vragenlijsten (agressie en delinquentie) is $\alpha = .85$.

Resultaten

Tabel 1 toont het gemiddelde, de standaarddeviatie en de correlatie tussen ouderlijke kennis, disclosure, sollicitatie, ouderlijke controle, conflicten en externaliserende gedragsproblemen.

Tabel 1

Beschrijvende statistieken en correlatie

Variabelen	1	2	3	4	5	6
1 Ouderlijke kennis	-					
2 Disclosure	.685**	-				
3 Sollicitatie	.442**	.498**	-			
4 Ouderlijke controle	.327**	.217**	.201**	-		
5 Conflicten ouder-kind	-.312**	-.311**	-.078	.083	-	
6 Externaliserende gedragsproblemen	-.310**	-.254**	-.116*	-.075	.474**	-
M	4.16	3.93	3.11	3.57	1.70	1.34
SD	.42	.56	.60	.77	.49	.21

Noot. M = gemiddelden, SD = Standaarddeviatie, p = Significantie, * $p < .05$, ** $p < .01$

Assumpties

Voordat de resultaten van de multipale regressieanalyses en mediatieanalyse kunnen worden geïnterpreteerd, zijn de assumpties getoetst om de steekproef te kunnen generaliseren naar de populatie. Alle variabelen die gebruikt worden voor de regressieanalyse voldoen aan de aannames van homoscedasticiteit, lineariteit en normaliteit; dit is getest met de normale P-plot en scatterplots.

Ouderlijke kennis

In Tabel 1 is af te lezen dat ouderlijke kennis significant positief correleert met disclosure ($r = .685, p < .001$), sollicitatie ($r = .442, p < .001$) en ouderlijke controle ($r = .327, p < .001$). Dit betekent dat meer ouderlijke kennis gerelateerd is aan; het meer uit zichzelf vertellen door de adolescent aan zijn ouders, het meer vragen van ouders naar de bezigheden van hun kind én meer regels stellen over de bezigheden van hun kind. Om antwoord te geven op de eerste onderzoeksvraag 'in welke mate voorspellen disclosure, ouderlijke controle en sollicitatie de ouderlijke kennis?' is een multipale regressieanalyse gebruikt. Ouderlijke kennis is in dit model de afhankelijke variabele; disclosure, ouderlijke controle en sollicitatie zijn de onafhankelijke variabelen. De variabelen worden stapsgewijs ingevoerd. De resultaten zijn getoond in Tabel 2. Het percentage van de totale variantie van ouderlijke kennis wordt voor 47% verklaard door disclosure ($R^2 = .47$). Het percentage van de totale variantie van ouderlijke kennis stijgt met 3 procent als ouderlijke controle wordt toegevoegd ($R^2 = .50$). Het percentage van de totale variantie van ouderlijke kennis stijgt met 1 procent als sollicitatie wordt toegevoegd aan ouderlijke controle en disclosure ($R^2 = .51$). De bèta coëfficiënt laat in het derde model zien dat als disclosure met één toeneemt er een toename van .443 is van ouderlijke kennis. Als ouderlijke controle met één toeneemt, dan is er een toename van .097 van ouderlijke kennis en als sollicitatie met één toeneemt, dan is er een toename van .080 van ouderlijke kennis. Hieruit blijkt dat disclosure de grootste voorspeller is voor ouderlijke kennis en sollicitatie heeft de minst voorspellende waarde. Hiermee is hypothese 1 aangenomen. Deze resultaten betekenen dat ruim 50% van ouderlijke kennis wordt verklaard door deze drie variabelen waarin disclosure het grootste aandeel heeft en dat nog 50% van de ouderlijke kennis door andere variabelen wordt verklaard.

Tabel 2

Multipel regressieanalyse; voorspellen van ouderlijke kennis met disclosure, ouderlijke controle en sollicitatie

Ouderlijke kennis			
Adolescent			
Variabelen	<i>B</i>	β	R ²
Stap 1			.47***
Disclosure	.514	.684***	
Stap 2			.50***
Disclosure	.483	.664***	
Control	.103	.187***	
Stap 3			.51*
Disclosure	.443	.590***	
Control	.097	.176***	
Sollicitatie	.080	.113*	

* $P < .05$. ** $P < .01$. *** $< .001$.

Mediatie

Disclosure correleert negatief met ouder-kind conflicten ($r = -.311, p < .001$). Dit betekent dat als adolescenten meer uit zichzelf vertellen aan hun ouders er minder conflicten tussen ouders en adolescenten zijn. Disclosure correleert ook negatief met externaliserende gedragsproblemen ($r = -.254, p < .001$). Dit houdt in dat meer uit zichzelf vertellen door de adolescent aan zijn ouders, gerelateerd is aan minder externaliserende gedragsproblemen bij de adolescent.

Om antwoord te geven op de tweede onderzoeksvraag 'wordt de relatie tussen disclosure en externaliserende gedragsproblemen gemedieerd door ouder-kind conflicten' zal een mediatie analyse worden uitgevoerd. Er bestaan verschillende manieren om een mediatie analyse uit te voeren. Voor dit onderzoek is de mediatie berekend middels de 'distribution of

the products' benadering (MacKinnon et al., 2002, 2004). Deze methode die wordt gebruikt om de betrouwbaarheidsinterval te berekenen voor het mediatie effect is ontwikkeld door MacKinnon et al. (2002, 2004) (figuur 2). De reden om deze methode te gebruiken is vanwege de grotere nauwkeurigheid van de betrouwbaarheidsintervallen en de kleinere kans op een type II fout (het niet verwerpen van een onware nulhypothese) wanneer het aantal respondenten kleiner is dan 1000. (MacKinnon et al., 2002, 2004).

$$SE_{(\hat{a}\hat{b})} = \sqrt{(a SE(\hat{b}))^2 + (b SE(\hat{a}))^2 + SE(\hat{a})^2 SE(\hat{b})^2}.$$

Figuur 2. Formule mediatie effect 'distribution of the products' methode (MacKinnon et al., 2002).

Om de bèta coëfficiënt en standaardfout te berekenen tussen a: disclosure en ouder-kind conflicten en tussen b: ouder-kind conflicten en externaliserende gedragsproblemen zijn er twee enkelvoudige regressieanalyses uitgevoerd met a) disclosure als onafhankelijke variabele en conflicten als afhankelijke variabele. b) Conflicten als onafhankelijke variabele en externaliserend probleemgedrag als afhankelijke variabele (Tabel 3). Bij de MacKinnon-methode is het mediatie effect significant met een $p < .05$ wanneer het betrouwbaarheidsinterval niet nul is. Het mediatie effect tussen disclosure en externaliserende gedragsproblemen door conflicten was -0.151 met een betrouwbaarheidsinterval van -0.323, -.012. Hiermee is hypothese 2 aangenomen. De relatie tussen disclosure en externaliserende gedragsproblemen wordt gemedieerd door ouder-kind conflicten. Dat betekent dat hoe meer de adolescent aan de ouder vertelt, hoe minder conflicten er zijn tussen de ouder en de adolescent en des te minder gedragsproblemen de adolescent laat zien.

Tabel 3

Regressieanalyse tussen disclosure en ouder-kind conflicten; en ouder-kind conflicten en externaliserend probleemgedrag

Variabelen	Conflicten		Externaliserend Probleemgedrag	
	β	SE	β	SE
Disclosure	-.311	.474		
Conflicten			.049	.22

Om antwoord te geven op de derde onderzoeksvraag ‘wordt de relatie tussen sollicitatie en externaliserende gedragsproblemen gemedieerd door ouder-kind conflicten?’ is allereerst de correlatie tussen sollicitatie en conflicten onderzocht (Tabel 1). Hieruit blijkt dat er geen relatie is tussen het vragen van de ouder naar de bezigheden van de adolescent en ouder-kind conflicten ($r = -.078$, $p = .171$). Een mediatie effect van ouder-kind conflicten tussen sollicitatie en externaliserende gedragsproblemen is daarom niet mogelijk, omdat voor een mediatie effect een relatie tussen sollicitatie en ouder-kind conflicten aanwezig moet zijn. Wat betekent dat hypothese 3 verworpen kan worden.

Als vierde en laatste onderzoeksvraag is onderzocht of ouderlijke controle gerelateerd is aan externaliserend probleemgedrag. In Tabel 1 is af te lezen dat tussen ouderlijke controle en externaliserende gedragsproblemen geen correlatie is gevonden ($r = -.075$, $p = .189$). Dit betekent dat het stellen van regels en beperkingen van de ouder, geen effect heeft op het ontwikkelen van meer of minder externaliserende gedragsproblemen bij de jonge adolescent. Wat betekent dat hypothese 4 verworpen kan worden.

Discussie

Het doel van deze studie was om te onderzoeken wat het effect van disclosure, sollicitatie en ouderlijke controle is op ouderlijke kennis in relatie tot gedragsproblemen en of er een mediërend effect van ouder-kind conflicten is in deze relatie?

Ouderlijke kennis

De eerste onderzoeksvraag was gericht op in welke mate disclosure, sollicitatie en ouderlijke controle ouderlijke kennis voorspellen. Er is aangetoond dat disclosure de grootste voorspeller is van ouderlijke kennis en dat sollicitatie ouderlijke kennis het minst voorspelt. Dit komt overeen met eerdere studies (Kerr & Stattin, 2000; Branje, Keijsers, Meeus, & VanderValk, 2010; Keijsers, 2016). Disclosure blijkt een belangrijke rol te spelen bij het verkrijgen van ouderlijke kennis. De kennis die ouders hebben over de adolescent verkrijgen zij omdat de adolescent zelf deze informatie deelt, het vragen naar informatie of het stellen van regels en beperkingen levert veel minder informatie op.

Verschillende studies hebben aangetoond dat een toename in ouderlijke kennis zorgt voor minder externaliserende gedragsproblemen (Bendezú et al., 2016; Ganiban et al., 2015; Arria et al., 2008), die resultaten worden in deze studie ook bevestigd. Tijdens de overgang van kind naar adolescent vertelt de jonge adolescent steeds minder aan de ouders over de bezigheden in zijn vrijetijd (Frijns et al., 2005; Keijsers, & Poulin, 2013). Jonge adolescenten hebben vergeleken met basisschoolleerlingen (groep 8) veel meer geheimen voor hun ouders (Frijns, Finkenauer, & Keijsers, 2013). Het steeds minder vertellen van de adolescent aan de

ouder en het hebben van steeds meer geheimen is niet per se zorgelijk. Dit is namelijk onderdeel van het loskomen van de ouder en het vormen van autonomie van de adolescent (Keijsers, 2013). Om de adolescent er toch toe te bewegen om meer aan de ouder te vertellen, zal de ouder een andere aanpak moeten hanteren die meer passend is bij de ontwikkeling van de adolescent, zoals de positieve opvoedingsvaardigheden door Triple P voor tieners (De Graaf, Schulten, & Verdurmen, 2011; Goossens., & de Graaf, 2010). In de toekomst zal er nog aanvullend onderzoek gedaan moeten worden naar mogelijke andere factoren die de mate van ouderlijke kennis voorspellen.

Mediatie

De tweede onderzoeksvraag was gericht op het mogelijk mediërend effect van ouder-kind conflicten in de relatie tussen disclosure en gedragsproblemen. Er is aangetoond dat disclosure negatief correleert met gedragsproblemen, en dat deze correlatie wordt gemedieerd door conflicten. Tijdens de adolescentie neemt het uit zichzelf vertellen van de adolescent af en nemen de gedragsproblemen toe, dit wordt veroorzaakt doordat het minder vertellen van de adolescent zorgt voor meer ouder-kind conflicten, wat vervolgens meer gedragsproblemen bij de adolescent veroorzaakt. Zoals in de eerdere alinea te lezen is, is de afname van disclosure een normale ontwikkeling van de adolescent in het loskomen van de ouder. Een factor die mogelijk bijdraagt aan het mediatiemodel is de ouder-kind relatie. Het minder vertellen van de adolescent en het hebben van geheimen zorgt ervoor dat ouders de ouder-kind relatie als minder intiem ervaren (Finkenauer, Frijns, Engels, & Kerkhof, 2005). Kinderen zijn eerder geneigd om hun ouders te vertellen hoe het met ze gaat en wat hun bezighoudt, als ze vertrouwen hebben in hun ouders, zich gesteund voelen en de ouder-kind relatie waarderen (keijsers, 2013). Een minder goede ouder-kind relatie is niet alleen het resultaat van het hebben van geheimen van de adolescent voor de ouder. Andersom zorgt een minder goede ouder-kind relatie er namelijk ook voor dat de adolescent meer geheimen heeft voor zijn ouders (keijsers et al., 2010). In de toekomst zal onderzoek gedaan kunnen worden naar een mogelijke invloed van de ouder-kind relatie op disclosure en het effect hiervan op ouder-kind conflicten.

Sollicitatie

Opvallend is het resultaat van onderzoeksvraag 3, waaruit blijkt dat er geen correlatie is tussen sollicitatie en conflicten en er dus geen mediërend effect kan zijn van conflicten tussen sollicitatie en gedragsproblemen. Dit betekent dat het vragen van ouders naar de bezigheden van de adolescent een groter risico is voor het ontwikkelen van gedragsproblemen bij de adolescent, maar dat deze relatie niet gemedieerd wordt doordat de ouder en de adolescent

meer conflicten hebben. Dit is opvallend omdat er wel een mediërend effect is gevonden van ouder-kind conflicten tussen disclosures en gedragsproblemen. Het meer vragen van ouders zorgt dus niet voor meer ouder-kind conflicten en draagt weinig bij aan meer ouderlijke kennis.

Ouderlijke controle

Bij onderzoeksvraag 4 blijkt dat ouderlijke controle niet correleert met gedragsproblemen. Dit betekent dat het stellen van regels of beperkingen niet voor meer of minder gedragsproblemen zorgt.

Tot slot kent dit onderzoek een aantal beperkingen die meegenomen moeten worden bij de interpretatie van de resultaten. Ten eerste zijn de resultaten van dit onderzoek gebaseerd op zelfrapportages, dit kan een vertekend beeld van de werkelijkheid geven omdat men geneigd is om een sociaal wenselijk antwoord te geven. Een tweede beperking van dit onderzoek waren de vragenlijsten die conflicten en externaliserende gedragsproblemen meet. De vragenlijst over conflicten werd alleen aan ouders gesteld en niet aan de adolescent. De vragenlijsten voor externaliserende gedragsproblemen werden alleen aan de adolescent gesteld en niet aan de ouders. Hierdoor kan een vertekend beeld ontstaan omdat de adolescent en ouder een ander beeld van conflicten of gedragsproblemen kan hebben. Een aanvulling voor deze studie zou zijn als er meerdere meetmomenten gebruikt zouden worden om het verloop van disclosure gedurende de adolescentie te kunnen monitoren en de gevolgen hiervan op ouderlijke kennis, gedragsproblemen en de ouder-kind conflicten.

Aanbevelingen voor de toekomst zijn om onderzoek te doen naar de drie informatiebronnen voor ouderlijke kennis, zoals beschreven door Kerr & Stattin. Eerdere studies hebben aangetoond dat gedragsproblemen voorspelt kunnen worden door ouderlijke kennis. Maar uit dit huidige onderzoek blijkt dat één van de informatiebronnen, namelijk ouderlijke controle, niet correleert met gedragsproblemen. Verder onderzoek naar factoren die effect hebben op de ouderlijke kennis wordt ook geadviseerd omdat maar de helft van de variantie door de drie informatiebronnen wordt verklaard, waarvan de meeste variantie door disclosure wordt verklaard. Dit impliceert dat er factoren zijn die belangrijker zijn voor de mate van ouderlijke kennis. Uit dit onderzoek blijkt ook dat ouder-kind conflicten een belangrijke rol spelen bij het risico voor het ontwikkelen van probleemgedrag. In toekomstig onderzoek wordt geadviseerd de rol van ouder-kind conflicten op gedragsproblemen verder te onderzoeken.

Conclusie

Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat het vertellen van de adolescent aan de ouder de meeste ouderlijke kennis oplevert. De relatie tussen disclosure en gedragsproblemen is ook het sterkst vergeleken met sollicitatie en ouderlijke controle. Daarnaast blijkt de relatie tussen disclosure en gedragsproblemen te worden gemedieerd door ouder-kind conflicten.

Literatuur

- Althoff, R. R., Ende, J., Hudziak, J., Kuny-Slock, A., & Verhulst, F. C. (2014). Classes of oppositional-defiant behaviour: concurrent and predictive validity. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, *55*, 1162–1171. doi:10.1111/jcpp.12233
- Arria, A. M., Caldeira, K. M., Kuhn, V., O’Grady, K. E., Vincent, K. B., & Wish, E. D. (2008). High school drinking mediates the relationship between parental monitoring and college drinking: A longitudinal analysis. *Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy*, *3*, 6-27. doi:10.1186/1747-597X-3-6
- Baron, R. M., & Kenny, D. A. (1986). The moderator–mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic, and statistical considerations. *Journal of personality and social psychology*, *51*(6), 1173.
- Bendezú, J. J., Hurley, S. M., McMahon, R. J., Pinderhughes, E. E., & Racz, S. J. (2016). Longitudinal relations among parental monitoring strategies, knowledge, and adolescent delinquency in a racially diverse at-risk sample. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 1–14. doi:10.1080/15374416.2016.1141358
- Boyer, B. P., Scott, J. K., & Nelson, J. A. (2015). Maternal Conflict Behavior Profiles and Child Social Skills. *Social Development*. *25*(4), 759–776. doi: 10.1111/sode.12169
- Branje, S. J., van Doorn, M., van der Valk, I., & Meeus, W. (2009). Parent–adolescent conflicts, conflict resolution types, and adolescent adjustment. *Journal of Applied Developmental Psychology*, *30*(2), 195-204. doi:10.1016/j.appdev.2008.12.004
- Branje, S. J. T., Keijsers, L., Meeus, W., & VanderValk, I. E. (2010). Reciprocal effects between parental solicitation, parental control, adolescent disclosure, and adolescent delinquency. *Journal of research on adolescence*, *20*, 88–113. doi:10.1111/j.1532-7795.2009.00631.x
- Crocetti, E., Van der Graaff, J., Moscatelli, S., Keijsers, L., Koot, H. M., Rubini, M., Meeus, W., & Branje, S. (2016). A Longitudinal Study on the Effects of Parental Monitoring on Adolescent Antisocial Behaviors: The Moderating Role of Adolescent Empathy. *Frontiers in Psychology*, *7*. doi:10.3389/fpsyg.2016.01726
- De Graaf, I., Schulten, I., & Verdurmen, J. (2011). Basiszorg Triple P voor ouders van tieners. Evaluatie van de implementatie en eerste effecten van Basiszorg Triple P.
- De Lange, M., Matthys, M., Foolen, N., Addink, A., Oudhof, M., & Vermeij, M.(2015). Richtlijn Ernstige gedragsproblemen voor jeugdhulp en jeugdbescherming. Retrieved from: www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

- Diamantopoulou, S., Ende, J., Meurs, I., Reef, J., & Verhulst, F. C. (2011). Developmental trajectories of child to adolescent externalizing behaviour and adult DSM-IV disorder: results of a 24-year longitudinal study. *Social Psychiatry & Psychiatric Epidemiology*, *46*, 1233–1241. doi:10.1007/s00127-010-0297-9
- Engels, R. C., Finkenauer, C., & van Kooten, D. C. (2006). Lying behavior, family functioning and adjustment in early adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, *35*(6), 949-958. doi: 10.1007/s10964-006-9082-1
- Finkenauer, C., Engels, R. C., & Meeus, W. (2002). Keeping secrets from parents: Advantages and disadvantages of secrecy in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, *31*(2), 123-136. doi:10.1-23/A:101406926507
- Finkenauer, C., Frijns, T., Engels, R. C., & Kerkhof, P. (2005). Perceiving concealment in relationships between parents and adolescents: Links with parental behavior. *Personal Relationships*, *12*(3), 387-406. doi:10.1111/j.1475-6811.2005.00122.x
- Frijns, T., Finkenauer, C., & Keijsers, L. (2013). Shared secrets versus secrets kept private are linked to better adolescent adjustment. *Journal of adolescence*, *36*(1), 55-64. doi 10.1016/j.adolescence.2012.09.005
- Frijns, T., Finkenauer, C., Vermulst, A. A., & Engels, R. C. (2005). Keeping secrets from parents: Longitudinal associations of secrecy in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, *34*(2), 137-148. doi: 10.1007/s10964-005-3212-z
- Ganiban, J. M., Lichtenstein, P., Marceau, K., Narusyte, J., Neiderhiser, J. M., Reiss, D., & Spotts, E. L., (2015). Parental knowledge is an environmental influence on adolescent externalizing. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, *56*, 130–137. doi:10.1111/jcpp.12288.
- Giordano, P. C., Johnsonm W. L., Longmore, M. A., & Manning, M. D. (2011). Parent-Child relations and offending during young adulthood. *Journal of Youth and Adolescence*, *43*, 786-799. doi:10.1007/s10964-010-9591-9
- Goossens, F., & de Graaf, I. (2010). Groepstraining Triple P voor ouders van tieners. *Evaluatie van een pilot study*.
- Hawk, S. T., Keijsers, L., Hale III, W. W., & Meeus, W. (2009). Mind your own business! Longitudinal relations between perceived privacy invasion and adolescent-parent conflict. *Journal of Family Psychology*, *23*(4), 511. doi: 10.1037/a0015426
- Junger, M., Mesman, J., & Meeus, W. (2003). Psychosociale problemen bij adolescenten. Prevalentie, risicofactoren en preventie [Psychosocial problems in adolescents. Prevalence, risk factors and prevention]. *Assen: Van Gorcum*.

- Keijsers, L. (2013). *Waarom tieners zo irritant kunnen zijn. En hoe je daar als ouder mee kunt leren leven.* Tielt: Lannoo
- Keijsers, L. (2016). Parental monitoring and adolescent problem behaviors: How much do we really know?. *International Journal of Behavioral Development, 40*(3), 271-281. doi:10.1177/0165025415592515
- Keijsers, L., Branje, S. J., Frijns, T., Finkenauer, C., & Meeus, W. (2010). Gender differences in keeping secrets from parents in adolescence. *Developmental psychology, 46*(1), 293. doi:10.1037/a0018115
- Keijsers, L., Frijns, T., Branje, S. J., & Meeus, W. (2009). Developmental links of adolescent disclosure, parental solicitation, and control with delinquency: moderation by parental support. *Developmental psychology, 45*(5), 1314. doi: 10.1037/a0016693
- Keijsers, L., & Poulin, F. (2013). Developmental changes in parent–child communication throughout adolescence. *Developmental psychology, 49*(12), 2301. doi:10.1037/a0016693
- Kerr, M., & Stattin, H. (2000). Parental Monitoring: a reinterpretation. *Child Development, 71*, 1072–1085. doi:10.1111/1467-8624.00210
- Kerr, M., Stattin, H., & Burk, W. J. (2010). A reinterpretation of parental monitoring in longitudinal perspective. *Journal of Research on Adolescence, 20*(1), 39-64. doi:10.1111/j.1532-7795.2009.00623.x
- Kerr, M., Stattin, H., & Trost, K. (1999). To know you is to trust you: Parents' trust is rooted in child disclosure of information. *Journal of Adolescence, 22*, 737–752. doi:10.1006/jado.1999.0266
- Ksinan, A. J., & Vazsonyi, A. T. (2016). Longitudinal Associations Between Parental Monitoring Discrepancy and Delinquency: An Application of the Latent Congruency Model. *Journal of Youth and Adolescence, 1-18*.doi: 10.1007/s10964-016-0512-4
- Laursen, B. (1993). The perceived impact of conflict on adolescent relationships. *Merrill-Palmer Quarterly 39*(4), 535-550.
- Liu, J. (2004). Childhood externalizing behavior: theory and implications. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing, 17*, 93–103. doi:10.1111/j.1744-6171.2004.tb00003.x
- MacKinnon, D. P., Lockwood, C. M., & Williams, J. (2004). Confidence limits for the indirect effect: Distribution of the product and resampling methods. *Multivariate behavioural research, 39*(1), 99-128. doi:10.1207/s15327906mbr3901_4

- MacKinnon, D. P., Lockwood, C. M., Hoffman, J. M., West, S. G., & Sheets, V. (2002). A comparison of methods to test mediation and other intervening variable effects. *Psychological methods*, 7(1), 83. doi:10.1037/1082-989X.7.1.83
- McMahon, R. J., & Racz, S. J. (2011). The relationship between parental knowledge and monitoring and child and adolescent conduct problems: A 10-year update. *Clinical child and family psychology review*, 14(4), 377-398. doi:10.1007/s10567-011-0099-y
- Meeus, W. H. J., Akse, J., Branje, S. J. T., Ter Bogt, T. F. M., Crommelin, P. M., Delsing, M. J. M. H., & De Wied, M. (2006). Codebook of the research project conflict and management of relationships (conamore). *Unpublished manuscript, Utrecht University, The Netherlands*.
- Moffitt, T. E. (1993). Adolescence-limited and life-course-persistent antisocial behavior: a developmental taxonomy. *Psychological review*, 100(4), 674. doi:10.1037/0033-295X.100.4.674
- Oberwittler, D. (2007). Problem behaviors: a multi-level analysis differentiated by gender and ethnicity. *Housing Studies*, 22, 781–803. doi:10.1080/0267303070147472
- Odgers, C.L., Moffitt, T.E., Broadbent, J.M., Dickson, N., Hancox, R.J., Harrington, H., Poulton, R., Sears, M.R., Thomson, W.M. Caspi, A. (2008). Female and male antisocial trajectories: From childhood origins to adult outcomes. *Development and Psychopathology*, 20, 673–716. doi:10.1017/S0954579408000333
- Roisman, G. I., Monahan, K. C., Campbell, S. B., Steinberg, L., & Cauffman, E. (2010). Is adolescence-onset antisocial behavior developmentally normative?. *Development and Psychopathology*, 22(02), 295-311. doi:10.1017/S0954579410000076
- Sentse, M., & Laird, R. D. (2010). Parent–child relationships and dyadic friendship experiences as predictors of behavior problems in early adolescence. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 39(6), 873-884. doi:10.1080/15374416.2010.517160
- Smetana, J. G. (2005) Adolescent-parent conflict: resistance and subversion as developmental process. In L. Nucci (Ed.), *Conflict, contradiction, and contrarian elements in moral development and education* (pp. 69-91). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Smetana, J. G. (2010). *Adolescents, families, and social development: How teens construct their worlds*. West Sussex,UK: John Wiley & Sons.
- Willoughby, T., and Hamza, C. A. (2011). A longitudinal examination of the bidirectional associations among perceived parenting behaviors, adolescent disclosure and problem

behavior across the high school years. *J. Youth Adolesc.* 40, 463–478.
doi:10.1007/s10964-010-9567-9